

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อ ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดในเรื่องของวิธีการศึกษา ลักษณะทางประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล เทคนิคการให้คะแนน และการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research โดยวัดแบบครั้งเดียว (One-shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้คือ ประชากรที่เป็นเพศหญิง อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 2,988,674 คน ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมการปกครอง (www.dopa.go.th./snt online/bkk.html กรมการปกครอง 31ธ.ค. 51)

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามาเน (Yamane) และกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างไว้ที่ร้อยละ 5 หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งหมายความว่า ผลการศึกษามีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ตามสูตรต่อไปนี้ 2

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดแทนค่า e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าตามสูตร} \quad N &= \frac{2,988,674}{1 + 2,988,674 (0.05)^2} \\ &= 399.95 \end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ 400 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยแบ่งกลุ่มออกเป็นพื้นที่รอบ ๆ กรุงเทพมหานคร ใช้แผนที่และทิศเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก โดยผู้วิจัยได้เลือกห้างสรรพสินค้าบริเวณรอบ ๆ กรุงเทพมหานครในการเก็บข้อมูล เนื่องจากห้างสรรพสินค้าเป็นสถานที่ที่รวมกลุ่มของสตรีหลากหลายระดับ จึงทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้โดยง่าย สำหรับวิธีการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บห้างละ 100 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่างดังนี้

1. ทิศเหนือ   ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ลาดพร้าว
2. ทิศใต้   ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า
3. ทิศตะวันออก   ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล บางนา
4. ทิศตะวันตก   ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล พระราม 2

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้สามารถจำแนกตัวแปรตามสมมติฐานการศึกษา 5 ข้อดังนี้

สมมติฐานที่ 1   คุณลักษณะของประชากรศาสตร์ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

สมมติฐานที่ 2   คุณลักษณะของประชากรศาสตร์ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

สมมติฐานที่ 3 คุณลักษณะของประชากรศาสตร์ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อสตรี

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีของสตรีในเขตกรุงเทพมหานครมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อสตรี

ตัวแปรอิสระ คือ ความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อสตรี

สมมติฐานที่ 6 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีของสตรีในเขตกรุงเทพมหานครมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อสตรี

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงต่อสตรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยใช้แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ จำนวน 4 ข้อ คือส่วนที่ 1 ตั้งแต่ข้อ 1- ข้อ 4

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารความรุนแรงต่อสตรี จำนวน 27 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1- ข้อ 27

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามวัดความรู้ความรุนแรงต่อสตรี จำนวน 10 ข้อ คือส่วนที่ 3 ข้อที่ 1-10

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามวัดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีจำนวน 12 ข้อ คือส่วนที่ 4 ตั้งแต่ข้อที่ 1-ข้อที่ 12

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

1. ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามไปเสนอบริการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) ตลอดจนความครอบคลุมของเนื้อหาและตัวแปรที่ต้องการศึกษา เพื่อให้แบบสอบถามมีความถูกต้อง เหมาะสมและสมบูรณ์

2. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-Test) กับกลุ่มประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน หรือ 10 เปอร์เซนต์ เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

ทดสอบหาความเชื่อมั่นในส่วนของคำถามที่วัดความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรี ซึ่งมีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็นแบบ 1, 0 คำนวณโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson's Method)

$$KR_{21} = r_{11} = \frac{K}{K-1} \left(\frac{1 - \bar{X}(K - \bar{X})}{KS^2} \right)$$

K คือ จำนวนข้อ

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดสอบ

$\bar{X}$ คือ คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ

ผลการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในส่วนของการวัดความรู้ = 0.77

เกณฑ์การให้คะแนน

การกำหนดคะแนนคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามในการวัดค่าตัวแปรต่าง ๆ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติมีเกณฑ์ต่าง ๆ ในการวัดตัวแปรดังต่อไปนี้

1. การวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารความรุนแรงต่อสตรีให้คะแนน
ดังนี้

- 1-2 ครั้ง/เดือน	แทนค่าด้วย	1	คะแนน
- 3-4 ครั้ง/เดือน	แทนค่าด้วย	2	คะแนน
- 5-6 ครั้ง/เดือน	แทนค่าด้วย	3	คะแนน
- มากกว่า 6 ครั้ง/เดือน	แทนค่าด้วย	4	คะแนน

ภาพรวมของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารความรุนแรงต่อสตรี เป็น
การนำคะแนนของแบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อ 2, 7, 12, 17, 20, 23, 26 จากนั้นผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ย
มาบรรยายลักษณะตัวแปรข้างต้น โดยจัดเกณฑ์เป็น 3 ระดับ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนค่าคะแนนสูงสุด}-\text{จำนวนค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนค่าระดับคะแนนทั้งหมด}} = \frac{4-1}{3} = 1.00$$

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 3.01-4.00 หมายถึง มีการรับฟังมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.01-3.00 หมายถึง มีการรับฟังปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.00-2.00 หมายถึง มีการรับฟังน้อย

2. การวัดความรู้ความรุนแรงต่อสตรี จำนวน 10 ข้อ

เลือกคำตอบถูกได้ 1 คะแนน

เลือกคำตอบผิดได้ 0 คะแนน

นำคะแนนความรู้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วระดับความรู้ออกเป็น 3 ระดับดังนี้

- คะแนนความรู้อยู่ระหว่าง 7-10 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้มาก
- คะแนนความรู้อยู่ระหว่าง 4-6 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้ปานกลาง
- คะแนนความรู้อยู่ระหว่าง 0-3 คะแนน หมายถึง มีระดับความรู้น้อย

3. การวัดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี ให้คะแนนดังนี้

- ไม่เคย	ให้	0	คะแนน
- 1-2 ครั้ง/ปี	ให้	1	คะแนน
- 3-4 ครั้ง/ปี	ให้	2	คะแนน
- 5-6 ครั้ง/ปี	ให้	3	คะแนน
- มากกว่า 6 ครั้ง/ปี	ให้	4	คะแนน

ภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี เป็นการนำคะแนนของแบบสอบถามส่วนที่ 4 ข้อ 1, 2, 3, 5, 6, 10 มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย จากนั้นผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยมาบรรยายลักษณะตัวแปรข้างต้น โดยจัดเกณฑ์เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ไม่เคย	แทนค่าด้วย	0	คะแนน
- 1-2 ครั้ง/ปี	แทนค่าด้วย	1	คะแนน
- 3-4 ครั้ง/ปี	แทนค่าด้วย	2	คะแนน
- 5-6 ครั้ง/ปี	แทนค่าด้วย	3	คะแนน
- มากกว่า 6 ครั้ง/ปี	แทนค่าด้วย	4	คะแนน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยมาบรรยายลักษณะตัวแปรข้างต้น โดยจัดเกณฑ์เป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนค่าคะแนนสูงสุด} - \text{จำนวนค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนค่าคะแนนทั้งหมด}} = \frac{4 - 0}{5} = 0.80$$

- ค่าเฉลี่ย	3.21-4.00	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย	2.41-3.20	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย	1.61-2.40	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย	0.81-1.60	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย	0.00-0.80	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตัวเอง ระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลคือ 1 มกราคม-15 มีนาคม 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

การศึกษานี้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดังนี้

1. การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การแจกแจงความถี่ การแสดงตารางแบบร้อยละ ในการอธิบายลักษณะของประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารความรุนแรงต่อสตรี ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Statistical Inference)

ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อทดสอบความแตกต่างและความสัมพันธ์ของตัวแปร

2.1 ใช้สถิติ ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

2.2 ใช้สถิติการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปร

ตารางที่ 3.1

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ตัวแปร

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ตัวแปร	สถิติที่ใช้
1. คุณลักษณะของประชากรศาสตร์	สถิติเชิงพรรณนา แสดงตารางแบบร้อยละ
2. การเปิดรับสื่อ	สถิติเชิงพรรณนา แสดงตารางร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ความรู้	สถิติเชิงพรรณนา แสดงตารางร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย
4. การมีส่วนร่วม	สถิติเชิงพรรณนา แสดงตารางร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบสมมติฐาน	
5. สมมติฐานข้อที่ 1	
คุณลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีการเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน	
5.1 สตรีในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
5.2 สตรีในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ตัวแปร	สถิติที่ใช้
5.3 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
6. สมมุติฐานข้อที่ 2 คุณลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	
6.1 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
6.2 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
6.3 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
7. สมมุติฐานข้อที่ 3 คุณลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	
7.1 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
7.2 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
7.3 สถิติในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีแตกต่างกัน	ใช้ สถิติ ONE WAY ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ตัวแปร	สถิติที่ใช้
8. สมมุติฐานข้อที่ 4 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรง	สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน
9. สมมุติฐานข้อที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหความรุนแรง	สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน
10. สมมุติฐานข้อที่ 6 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหความรุนแรง	สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน